

Markas naturperle:
vill, vakker, veiløs **1/3-89**

Gjermund Andersen nyder utsikten over Spå-
len og setter pris på forslaget om å gjøre trak-
tene til naturreservat.
Side 7

FOTO: TOM A. KOLSTAD

Mandag 3. oktober 1988

GO' Aftenposten

Hallvar stuper inn
i norsk 3. divisjon

Side 6

En naturperle å bevare

Møtet med villmarken i Marka er gripende: Vi går i mystisk halvmørke på et mosegrønt legg-til-legg-teppe blant digre trær som får dø en naturlig død. Her herjer ikke hissige motorsager med skarpe tenner sultne på friskt virke. De gråskjeggete, flere hundre år gamle granene går rolig overende når tiden er morken.

LUDVIG LORENTZEN
TOM A. KOLSTAD (foto)

— Denne urskogen må fredes.

Fire tørrkvister deler seg og Gjermund Andersen uttaler seg. Andersen er daglig leder i Østlandske Naturvernforening, Naturvernforbundets friske skudd i Oslo og Akershus. I øyeblikket leder Andersen Aftenposten gjennom det han håper skal bli Finnvasdalen naturreservat, i traktene mellom vannene Spålen og Katnosa i Nordmarka.

Vi er på fredsstien gjennom urskogen. Skogtekniker og agronom Andersen forklarer at urskog er en tilstand: balanse mellom tilvekst og avgang av levende masse. Rundt oss finnes plantearter som ikke plages av stress: 200—300 år bruker de på å slå rot.

Kanskje lusker vi opp i huldrestry, en lyssky skjegglav og et kjennemerke på urskog. Huldrestry er bare en av mange botaniske lekkerbiskener som finnes her inne hvor skogen ikke forstyrres.

Vandreføler får også være i fred på en høstlig hverdagsformiddag som denne. Vi tar de første skritt sydover på stien langs Spålen østside. Rundt vannet bølgjer mørke, alvorsfylte åser, med stiv og strunk gran, avløst av lealaus løvskog i lystige høstfarver helt nede ved bredden.

Høyt oppe i grantoppen der horte skimter vi sommerboligen til en fiskeørn som har holdt til ved Spålen i mange år, og kanskje har det vært fiskeørn der i flere generasjoner. Alt før isen smelter på vannet, kommer den sellende fra sitt vinterkvarter i Nord-Afrika, og må dra til Tyrifjorden for å få seg middag. Andersen har sett den brette sammen vingene og stupe ned etter sin sprellende spise.

I øyeblikket har Andersen fått opp dampen i gummistøvle og elger avgårde. Så har han da også vært tømmerhugger på akkord hos Løvenskiold, eieren av grunnen vi beveger oss på. Der Spålen blir mager, dreier vi østover, og ankommer Finnerudseter, hvor budela trakk sine siste spener for mange år siden.

Lækker er utsikten hun forlot, men bakom spiser Løvenskiold av skogen.

Se også side 2

Her inne i urskogen dør trærne når tiden er morken.

Gamme
går bra
tross kr

Roy Engelstad i Norges I tetthandler Forening er f messe. Bondesengen fra 1 120 000 kroner allerede fi

Munn mot munn uten fryk

Et filter som kan benyttes bruk munn-mot-munn-m Filteret skal hindre HIV- på personer som trenger f